

Covid 19 pandemins påverkan på barnhälsovården

Barnhälsovården bevakar de yngsta barnens rätt till hälsa och hälsovård och är en viktig folkhälsoarena. Likt många andra delar av hälso- och sjukvården har barnhälsovården påverkats av covid-19-pandemin på olika sätt. I en rapport som SKR har gjort ges en beskrivning av hur små barn och familjer påverkades, och effekter på barnhälsovårdens verksamhet, under pandemins första halvår.

Kartläggningen utgår i första hand från intervjuer med representanter för regionernas centrala barnhälsovårdsenheter samt ett urval av personal från olika BVC. Rapporten vänder sig till förtroendevalda, chefer, regionernas centrala barnhälsovårdsenheter och barnhälsovårdsverksamheter, men är relevant även för andra verksamheter som möter barn. och familjer. [Länk till Rapporten](#)

Sprida info om vaccination mot Covid-19

Inom barnhälsovården möter vi familjer med socioekonomisk utsatthet och personer som talar andra språk. Denna grupp behöver vi hjälpas åt att informera om hur man gör för att boka en tid för Covid 19-vaccination. Varje BVC har fått postrar utskickade med information om hur man bokar tid för vaccination med mera. Häng gärna upp och hänvisa föräldrarna till postrarna som är översatta till arabiska, somaliska, dari, persiska/farsi och tigrinja. Öskar ni

fler kan ni beställa kostnadsfritt från tryckeriet@kronoberg.se
Det finns även möjlighet att ringa till vaccinatörerna och boka tid om man har svårt att göra det digitalt. Kontaktuppgifter finns på 1177.se

Region Kronoberg kommer att arbeta uppsökande för att nå personer som är svåra att nå på annat sätt. I informationshubbar ska besökarna kunna få hjälp att boka tid för vaccination. [Läs mer](#)

På gång i Barnhälsovården

Fördjupning enskilt föräldrasamtal

Ändrade datum pga av restriktioner! Nya datum meddelas inom kort.
~~7/9, 15/9~~ Inställd!

Checklista inför Rotavirus och BCG-vaccination

14/9 kl. 13-14
eller
27/9 kl. 11-12
Digital utbildning via Teams

Barnrätt i praktiken

7/10 kl. 13-16.30
eller
25/10 kl. 8.30-12.00
Halvdagsutbildning
Mio min Mio,
Dockanhuset Växjö

Barnhälsovårdsdag

23/11 kl. 8.30-16.30
eller
29/11 kl. 8.30-16.30
Heldagsutbildning
Bolmen,
Regionhuset Växjö

Utbildningsplan för personal inom BHV finns på [hemsidan](#)

ANSVARIGA UTGIVARE

Helena Nyström, Anna Noryd
Barnhälsovårdssamordnare
E-post: helena.nystrom@kronoberg.se
Tel: 0709-84 49 87
E-post: Anna.noryd@kronoberg.se
Tel. 0470-58 65 13

Ida Peterson -Schmidt
Barnhälsovårdsöverläkare
E-post: ida.a.petersson@kronoberg.se
Tel: 0470-58 35 43, 0790-67 51 04

Flytning och klåda i underlivet

Under blöjperioden är det vanligt med svampinfektioner i underlivet hos såväl pojkar som flickor. Det är därefter väldigt ovanligt med svamp som orsak till klåda eller flytningar innan puberteten och det är därför istället viktigt att tänka på annan orsak i första hand.

Den överlägset vanligaste orsaken till klåda eller flytningar hos

prepubertala flickor är överdriven tvätt samt infektion med övre luftvägspatogener såsom exempelvis streptokocker. Andra orsaker kan vara eksem, lichen sclerosus, främmande kropp och givetvis får vi inte glömma bort övergrepp.

Vid oklarhet bör barnet bokas in för vidare undersökning hos läkare på vårdcentralen i första hand.

Koll på ny- och avlistade barn inom BHV

För att inte barn ska falla mellan stolarna behöver varje BHV-enhet ha en rutin för hur och när man i QlikView (QV) söker efter nylistade och avlistade barn. Varje barn har enl. barnkonventionen, artikel 24, ”rätt till bästa uppnåeliga hälsa och tillgång till hälso- och sjukvård”. Det är inte det minderåriga barnet som väljer att inte ta kontakt med barnhälsovården utan dess vårdnadshavare. Med detta som bakgrund behövs denna rutin.

Förslagsvis kan varje BHV-enhet ha en rutin att en gång i månaden söka fram uppgifter på ny- och avlistade i QV. Antingen gör någon BHV-

sjuusköterska som har behörighet detta eller kan en sekreterare/administratör göra det. En bra rutin kan vara att söka den första i varje månad och då söka på månaden tillbaka i tiden. De träffar som erhålls kan sedan gås igenom. Alla nylistade tar sedan barnhälsovården kontakt med, antingen via telefon eller använda det brev som finns i Cosmic. Vad gäller avlistade barn kan man bli uppmärksam på barn som har flyttat. Inom Kronoberg kan messenger till ny BVC:s funktionsbrevlåda skickas i Cosmic efter medgivande av vårdnadshavare

Registrering av hembesök efter 1 juni 2021

Från och med 2021-06-01 kommer det inom vårdvalet att utgå en ersättning för varje genomfört hembesök i barnhälsovården. För att denna ersättning ska komma enheten till del behöver alla hembesök registreras i kassavyn i Cosmic.

Info från IT/VIS:

”Hembesök enskilt” ska alltid betalregistreras oavsett om patientavgiften är 0 kr eller annan.

För att allt ska bli rätt var alltså noga med att välja kontakttyp ”hembesök enskilt” vid dessa besök och registrera dem i kassan.

Vaccinations film på Somaliska

Folkhälsomyndigheten har gjort intervjuer med småbarnsföräldrar i Rinkeby och Tensta. Syftet var att få ökad kunskap och förståelse för hur föräldrar och andra vuxna tänker kring barnhälsa, sjukdomar och kring beslut om vaccination, särskilt vaccination mot mässling, påssjuka och röda hund (MPR-vaccination). Resultaten visade att föräldrar i Rinkeby och Tensta önskar mer information och utbildning om vacciner och sjukdomarna vaccinerna skyddar emot. För att nå alla i samhället genomfördes särskilda informationsinsatser.

Filmen Vaccination ett klokt val för ditt barn förklarar hur vaccinationer fungerar och informerar om barnvaccinationsprogrammet i Sverige.

I filmen berättar föräldrar i Rinkeby och Tensta om varför de har valt att vaccinera sina barn och varför de anser att vaccination är ett klokt val. Filmen är 14 minuter och har tal och text på svenska och somaliska. I slutet av filmen finns en enkät med frågor.

Filmen har också fungerat som ett informationsverktyg som sjuusköterskor på BVC har kunnat använda i sitt arbete och dialog med föräldrar.

Filmen hittar du [här](#)

Föräldragsgruppspodden

Nyligen lanserades en ny PODD, ”Föräldragsgruppspodden”, som riktar sig både till föräldrar och föräldragsgruppsledare inom barnhälsovården. Poddens avsnitt har samma struktur som det nya föräldragsgruppsmaterialet som finns på Rikshandboken.

Det är Barnhälsovårdsenheten i Region Stockholm som har gjort [Föräldragsgruppspodden](#).

Avsnitten är korta och avslutas med reflektionsfrågor kring ämnet. Samma frågor finns i metodstöds-kompendiet som kan rekvideras från barnhälsovårdssamordnarna i Region Kronoberg.

Självklart kan föräldrar på egen hand lyssna tillsammans med den andra föräldern, eller med andra föräldrar eller bara för att lyssna själv och tänka efter.”

Podden är framtagen för att vara ett hjälpsamt inslag i barnhälsovårdens

föräldragsgrupper - antingen genom att man lyssnar på avsnitten tillsammans i gruppen och sedan reflekterar eller att föräldrarna lyssnar på nästa gruppträffs tema som en förberedelse.

Teman på grupptillfällena är:

- Gemensamt föräldraskap
- Lyhörd omsorg, samspel med barnet
- Matintroduktion
- Utveckling Motorik, säker miljö
- Utveckling Språk - kommunikation
- Vardagsliv- Alkohol och tobak
- Vardagsliv- Balans i vardagen
- Vardagsliv- Skärmvanor
- Vardagsliv - Sömn

Solvanor

Nu är det högaktuellt att ta upp sunda solvanor med föräldrarna vi möter inom barnhälsovården. Regionalt cancersentrum (RCC) har tillsammans med Strålskydds-myndigheten gjort en webutbildning om sunda solvanor för barn 0-6 år.

Webbutbildningen vänder sig främst till personal inom förskola och barnhälsovård men kan användas av alla som är intresserade av att veta mer om barn och sol. Sprid gärna utbildningen till öppna förskolor, förskolor med fler.

Webbutbildningen är tänkt att ge grundläggande kunskap om solvanornas betydelse för cancerrisken och förklarar på ett tydligt sätt vilka rekommendationer det finns kring solvanor och barn.

Utbildningen är uppdelad i modulerna *Solen*, *Barns utemiljö*, *Rekommendationer* samt *Prata om solen* och beräknas ta cirka 20–25 minuter att genomföra.

Utbildningen hittar ni [här](#).

Teambesök

Teamarbete inom barnhälsovården är en viktig del. Nu finns det filmer som beskriver 4 veckorsbesöket och 6 månadersbesöket. Det är Region Skåne som gjort filmerna. Fokus i filmerna ligger på den somatiska undersökningen.

Titta gärna på filmerna och reflektera tillsammans. Hur fungerar teambesöken på ert BVC?.

Filmerna hittar du på [Rikshandboken](#)

Goda råd om barns tänder

Karolinska institutet har tagit fram ett nytt informationsmaterial som är tänkt att främja barns tandhälsa. Informationen består av enkla budskap och bilder runt kost och tandborstning riktad till föräldrar med förskolebarn. Materialet kan användas som föräldrainsformation i samband med hälsosamtal om barnets tänder. [Informationsmaterialet](#) finns tillgängligt för utskrift på 20 olika språk.

**Svenska
Goda råd om barns tänder**

Hjälp ditt barn att bresta tänderna morgon och kväll med fluorid-tänderem.

Fluorid-tänderem skyddar tänderna och gör dem starka.

Vatten är din bästa vän när du äter eller dricker till meny. Prata på tänderna så det blir karaktärs.

Vad är karies?
Karies är det samma som hål i tänder.
Vissa bakterier i munnen kan omvandla socker till syra och dricka till svav. Syran på tänderna så det blir karaktärs.

Var försiktig mycket socker?
• Sötta smaker som godis och choklad
• Sötta drycker som saft och läsk
• Sötta kaker och glass
• Mjölk och smörkaka
• Sötterier som godis och choklad

Spara det söta till en dag i veckan

Tänderna mår bra av minst 2 timmars paus

Socker är en risk för karies

Socker + syra = stor risk för karies

Foto: Anders Wiklund
Illustrationer: Pär Henriksson
Region Kronoberg

Checklista inför vaccination

Du som har varit uppmärksam har kanske sett att det har kommit en ny checklista på Rikshandboken inför vaccination mot tuberkulos- och rotavirusinfektion. Checklistan fungerar som ett stöd för att identifiera kontraindikationer för vaccination.

Exempel på kontraindikationer är medfödda immunbristsjukdomar eller andra orsaker till nedsatt immunförsvar hos barn, till exempel exponering för immunhämmande medicinering som den gravida eller ammande föräldern står, eller har

stått på. Folkhälsomyndigheten rekommenderar att barnhälsovården ska ha rutiner som identifierar dessa barn inför vaccination.

Det är inget som hindrar att börja använda checklistan om man känner att man vill. Checklistan är ett arbetsredskap och behöver inte scannas in i journalen.

Efter sommaren kommer vi att erbjuda en kortare digital utbildning för att gå igenom checklistan, dokumentation mm.

Barnens bästa gäller i Kronoberg

Nu har styrgruppen för Barnens bästa gäller i Kronoberg beslutat att Barnets bästa ansvar läggs på den verksamhet som i största möjliga mån möter alla barn i åldersgruppen under så lång tidsperiod som möjligt för att säkerställa likvärdighet och kontinuitet.

Styrgruppen har därför beslutat att:

- Mödrahälsovården blir barnets bästaansvarig för det ofödda barnet.
- Barnhälsovården blir barnets bästaansvarig för barn fram till de börjar i förskoleklass.
- Skola/rektor blir barnets bästaansvarig från barnet börjar i förskoleklass tills de fyller 18-år.

Barnets bästa ansvarigs uppgifter utförs i den verksamhet barnet finns och har sin trygghet oavsett vilken verksamhet som har det initiala barnets bästa-ansvaret. Därför är det viktigt att ansvaret för informationsinsamling och mötesbokning på ett enkelt sätt kan flyttas

över till annan verksamhet. Exempelvis från BHV till rektor på barnets förskola.

Barnensbästa-ansvariga ska under samverkansmötet kring barnets plan besluta vem som fortsatt tar ansvar för barnets plan. Det kan vara samma person/verksamhet som är barnensbästa-ansvarig eller annan som bedöms mer lämplig. Styrgruppen vill att det förtydligas hur ansvaret fördelas mellan barnhälsovård och förskola.

Barnens bästa gäller! I Kronoberg kommer att bli en del av God och nära vård. Just nu pågår arbete kring vilka beslut som behöver fattas och vilka förutsättningar mödra- och barnhälsovården behöver för att genomföra detta uppdrag. Till hösten planeras en stor utbildnings-satsning i hela länet. Läs mer i artikeln om ["Barnens bästa prioriteras och resursätts i Region Kronoberg"](#)

Barn som bevittnar våld

Riksdagen har beslutat att barnfridsbrott ska införas i brottsbalken vilket innebär att det blir straffbart att utsätta ett barn i en nära relation för att se eller höra exempelvis vålds- och sexualbrott.

Enligt beslutet ska gärningspersonen kunna få fängelse i upp till två år. Är brottet grovt gäller fängelse i lägst nio månader och högst fyra år. Dessutom ska barnens rätt till brottskadeersättning. För att ytterligare stärka barnens ställning ska uppdraget för barnets särskilda företrädare utvidgas, bland annat ska det omfatta hanteringen av skadestånd.

Lagändringarna börjar gälla den 1 juli 2021.

Remittering till barnlogped

Nu finns det Remisskriterier för barn med ättsvårigheter och beskrivning om vad remissen bör innehålla. Du hittar informationen [här](#).

Påminner också om remisskriterier och remissinnehåll vid försenad språkutveckling som finns på [hemsidan](#).

Ví í centralt barnhälsovårdsteam önskar alla en skön och avkopplande sommar!

